

ΚΕΙΜΕΜΟ: Ξενοφών Ελληνικά, Βιβλίο 2, κεφάλαιο 2, 3-4

Ἐν δέ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτός ἐλέγετο ἡ συμφορά, καί οἰμωγή ἐκ τοῦ Πειραιῶς διά τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῶ ἐτέρῳ παραγγέλλων ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτός οὐδεὶς ἐκοιμήθη, οὐ μόνον τοὺς ἀπολωλότας πενθοῦντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἔτι αὐτοὶ ἑαυτούς, πείσεσθαι νομίζοντες οἷα ἐποίησαν Μηλίους τε καὶ Ἰστιαίας καὶ Σκιωναίους καὶ Τορωναίους καὶ Αἰγινήτας καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων. Τῇ δέ ὑστεραία ἐκκλησίαν ἐποίησαν ἐν ἧ ἔδοξε τοὺς τε λιμένας ἀποχωῶσαι πλήν ἐνός καὶ τὰ τεῖχη εὐτρεπίζειν καὶ φυλακάς ἐφιστάναι καὶ τᾶλλα πάντα ὡς εἰς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν.

A. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις

α. Πότε ἐλέγετο ἡ συμφορά ἐν ταῖς Ἀθήναις;

β. Τίνι τρόπῳ ἐλέγετο ἡ συμφορά;

γ. Διὰ τί οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ ἐκοιμήθησαν ἐκεῖνης τῆς νυκτός;

(μονάδες 20)

2. Ποιες αποφάσεις πάρθηκαν στην Εκκλησία του Δήμου που πραγματοποίησαν οι Αθηναῖοι την ἐπόμενη μέρα;

(μονάδες 20)

B. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποια ήταν τα συνήθη δεινά που ακολουθούσαν την κατάληψη μιας πόλεως στην αρχαιότητα;

Να αναφέρετε ανάλογα σύγχρονα δεινά που είναι δυνατόν να επιφέρουν πολεμικές συγκρούσεις στις μέρες μας.

(μονάδες 15)

2. Ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος, οικονομολόγος, πολιτικός και δημοσιογράφος αποδίδει με δημοσιογραφικό ύφος τις παραγράφους 3-4 ως εξής:

Αθηναϊκή συμφορά στους Αιγός Ποταμούς

Το ιερό πλοίο των Αθηναίων η «Πάραλος» προσορμίζεται στο λιμάνι του Πειραιά νύκτα. Η είδηση της συμφοράς μεταδίδεται από στόμα σε στόμα και η οϊμωγή από τον Πειραιά δια μέσου των Μακρών Τειχών φτάνει στην Αθήνα. Ο ένας ανακοινώνει στον άλλο το θλιβερό άγγελμα.

Κανείς δεν κοιμήθηκε τη νύκτα εκείνη. Δεν είναι μόνο γιατί πενθούσαν τους χαμένους. Αλλά και γιατί είχαν αγωνία για τον εαυτό τους. Νόμιζαν πως τους περίμεναν όσα εκείνοι έκαναν στους Μηλίους, αποίκους των Λακεδαιμονίων, όταν τους νίκησαν ύστερα από πολιορκία, αλλά και στους κατοίκους της Ιστιαίας και της Σκιώνης και της Τορώνης και της Αίγινας και σε άλλους πολλούς Έλληνες. Την επομένη συνέρχονται σε έκτακτη συνέλευση. Αποφασίζεται η επιχωμάτωση όλων των λιμένων, εκτός ενός, να επισκευάσουν τα τείχη και να προετοιμάσουν την πόλη για πολιορκία.

Να βρείτε τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στο κείμενο του Ξενοφώντα και το άρθρο του Αθ. Κανελλόπουλου.

(μονάδες 15)

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Να σχηματίσετε τους τύπους που σας ζητούνται (στο κείμενο είναι με έντονα γράμματα)

νυκτός= δοτική ενικού αριθμού

ή συμφορά= δοτική πληθυντικού αριθμού

ἄστυ= αιτιατική πληθυντικού αριθμού

νομίζοντες= μετοχή παρακειμένου

Ἑλλήνων= αιτιατική ενικού αριθμού
ἐποίησαν= γ' πληθυντικό πρόσωπο παρακειμένου
λιμένας= γενική πληθυντικού αριθμού
παρασκευάζειν = απαρέμφατο μέλλοντα
τείχη= δοτική πληθυντικού αριθμού
πόλιν= κλητική ενικού αριθμού

(μονάδες 10)

Δ. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις λέξεις (στο κείμενο είναι υπογραμμισμένες)

ἀφικομένης=
τῆς Παράλου=
τη ὕστεραία=
τήν πόλιν=
ἀποχῶσαι=
εἰς ἄστυ=
ἐν ταῖς Ἀθήναις=
τῶν Ἑλλήνων=
παρασκευάζειν=
Σκιωναίους=

(μονάδες 10)

Ε. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να σχηματίσετε 2 παράγωγες λέξεις στα ΝΕ απλές ή σύνθετες από τις παρακάτω λέξεις:

φυλακάς, ἐποίησαν , ἀποίκους

(μονάδες 6)

2. Να γράψετε προτάσεις χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις:

πολιορκία, άποικος, συμφορά, πένθος

(μονάδες 4)

Μηλιάδου Αλεξάνδρα, Φιλολόγος